

Do špitálu? Jedině s mým souhlasem

Do zdravotnického zařízení nemůžete být přijati proti vlastní vůli. Existují samozřejmě výjimky

Eva (78):

Byla aktivní seniorkou, žila sama v bytě, chodila si na nákupy, do seniorského klubu a ráda trávila čas se svými vnoučaty. Jednoho dne však doma zakopla o kobereček v chodbě a upadla. Po ošklivém a bolestivém pádu musela být hospitalizována. Aby mohla dcera paní Evy vyřídit vše potřebné, zajistila plnou moc – dokument, na kterém bylo popsáno konkrétně, kdo koho k čemu zmocňuje. Hospitalizace byla na delší dobu, proto aby mohla mamince vyzvedávat důchod, musela zajít také na obecní úřad, kde podala žádost, a stala se tak zvláštním příjemcem dávky důchodového pojištění.

DAVID NOVOTNÝ

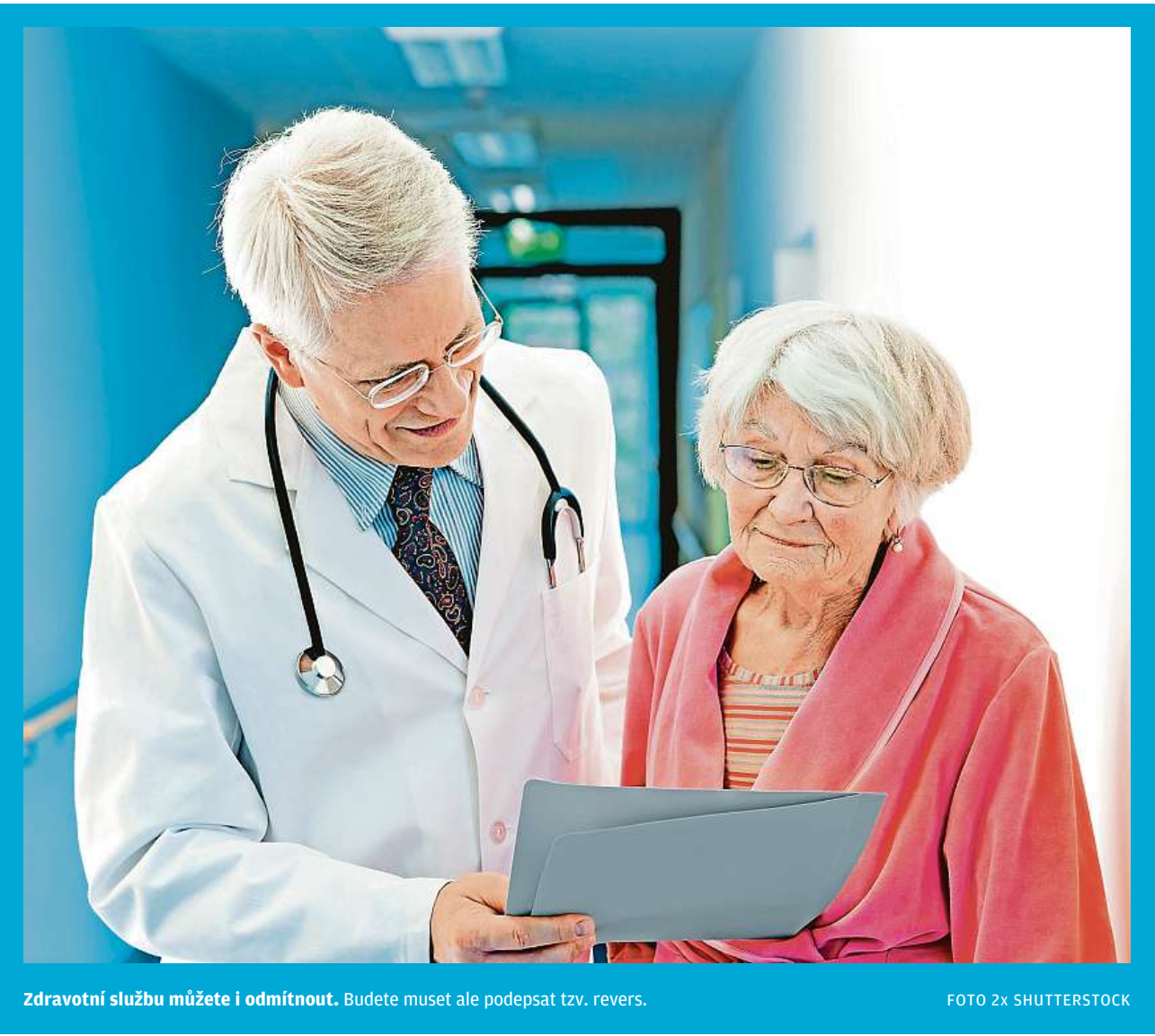
Komu může lékař sdělit informace o vašem zdravotním stavu? Kdo může nahlížet do vaší zdravotní dokumentace a lze tento okruh lidí nějak omezit? Existují zákonem daná pravidla. Stejně jako k tomu, kdy je k péči o zdraví nutný váš souhlas a za jakých podmínek můžete být hospitalizováni bez vyjádření souhlasu.

Hlavním osobním údajem ve zdravotnictví je rodné číslo. Není ale jediným, patří sem i vaše jméno a příjmení, bydliště, případně číslo občanského průkazu a podobné informace, na základě kterých vás lze identifikovat. Tyto informace musíte lékaři sdělit, aby mohl založit tzv. kartu čili **zdravotní dokumentaci**. Všechny tyto údaje jsou přísně chráněny, aby je někdo nezneužil.

Vedle osobních údajů máte jako pacient povinnost sdělit lékaři všechny závažné skutečnosti týkající se zdravotního stavu a také informaci, zda jste nyní nakaženi nějakou infekční nemocí, v dnešní době zpravidla koronavirem.

Kdo smí do dokumentace nahlížet?

Do zdravotní dokumentace můžete nahlížet vy jako pacient, váš zákonný zástupce (samozřejmě pokud ještě nějakého máte) nebo opatrovník a dále osoby, které výslovně určíte. V případě smrti pacienta mohou do zdravotní dokumentace nahlížet osoby jemu blízké. Blízkými osobami jsou podle občanského zákoníku zpravidla rodiče, potomci, manželé či jiné osoby v rodinném či sešvagřeném poměru. Pacient může určité osoby také

Zdravotní službu můžete i odmítnout. Budete muset ale podepsat tzv. revers.

FOTO 2X SHUTTERSTOCK

10. DÍL: Kdo smí znát osobní údaje seniora

z nahlížení do vlastní zdravotní dokumentace vyloučit. Těmto „vyloučeným“ osobám budou informace poskytnuty pouze v nezbytném rozsahu a za předpokladu, že je to v zájmu ochrany jejich zdraví (například kvůli dědičné nemoci).

Pravidla hospitalizace

Do zdravotnického zařízení můžete být přijati pouze s vaším souhlasem. Je navíc pravděpodobné, že po vás lékař bude chtít tento „informovaný souhlas“ písemně i s podpisem, aby měl důkaz o tom, že jste s konkrétními zdravotními službami opravdu souhlasili.

Konkrétní zdravotní službu můžete samozřejmě také odmítnout. V případě, že by mohl být tímto „odmítnutím“ ohrožen váš zdravotní stav, budete muset podepsat tzv. **revers**.

Jde o prohlášení, že odmítáte zdravotní služby, přestože na jejich poskytnutí lékaři trvají.

Pokud pacient není schopen s ohledem na svůj zdravotní stav vyslovit souhlas s určitým zákrokem, je možné, aby za něj tento souhlas vyslovila jiná osoba, kterou si může předem určit.

V případě, že žádnou jako pacient neurčíte nebo taková osoba není dosažitelná, pak může dát souhlas váš manžel či manželka, v případě, že ani ten není k dispozici, tak rodič (což už možná není váš případ) nebo může tento souhlas učinit jiná svěprávná osoba blízká, například své

právní sourozenec či potomek apod. Zároveň si můžete při nástupu do zdravotní péče přímo určit osoby, kterým budou informace poskytovány, nebo z toho naopak někoho vyloučit.

Neodkladná péče

V určitých případech je možné, aby byla pacientovi poskytnuta neodkladná péče, přestože s hospitalizací či s konkrétním zákrokem souhlas nevyslovil.

Prvním důvodem pro poskytnutí péče bez souhlasu pacienta je, že jeho zdravotní stav neumožňuje, aby se vyjádřil. Druhým důvodem je vážná duševní porucha, která by v případě neléčení mohla vést k vážnému poškození zdraví pacienta.

Autor je právník. Pracuje v advokátní kanceláři Ródl & Partner, advokáti, s.r.o.

Předplatné seriálu si můžete objednat na tel. **225 555 533** nebo na webové stránce **www.lidovenoviny.cz/duchod**. V ceně je také přístup do digitálního archivu Lidových novin. O žádný díl tak nepřijdete.

NEZAPOMEŇTE

Konkrétní zdravotní službu můžete samozřejmě také odmítnout. Pak se ale připravte, že budete muset podepsat „revers“ – tedy prohlášení, že odmítáte zdravotní služby, přestože na jejich poskytnutí lékaři trvají. I tak je ale možné pacientovi poskytnout neodkladnou péči.

DATA, FAKTA, INFORMACE

Budte připraveni na náhlý odjezd do nemocnice

V případě náhlé hospitalizace mějte **přehled o své celkové medicaci**. Lékaři tak snáz zjistí, jaké léky užíváte (obzvlášť důležité jsou v případě hospitalizace léky na cukrovku, srdeční onemocnění, specifické lékové alergie, srážlivost krve). Ideální je mít sepsaný seznam všech léků a ten vždy nosit u sebe – například v peněžence.

Náhlý odvoz do nemocnice záchrankou nebude zpravidla podle vašeho přání. Pacient nebo jeho blízký si po zásahu záchrané služby **nemůže vybírat, kam se pojedje**. O místě, na které vás záchranka vzhledem k vašemu zdravotnímu stavu odveze, rozhoduje vedoucí výjezdové skupiny. Ta se snaží dopravit pacienta k poskytovateli akutní lůžkové péče, který je nejbližší dostupný místu události a dokáže odborně zajistit potřebnou péči.

Jedním z práv pacienta je také **právo přijímat ve zdravotnickém zařízení návštěvy**. Návštěvy se mohou konat, pokud to umožňuje zdravotní stav pacienta, nebudou ohrožovat ostatní pacienty a proběhnou v souladu s vnitřním řádem daného zařízení. Při jeho splnění vás může navštívit kdokoli, jehož přítomnost sami neodmítnete.

Pokud se připravujete na plánovanou hospitalizaci, myslete také na to, jak budete trávit čas během pobytu v nemocnici. Mějte vždy s sebou, je-li to možné, **chytrý telefon nebo tablet** a buďte s blízkými v každodenním kontaktu. Volejte si, pište SMS, nechte si na telefon posílat fotografie vnoučat...

Vytvořeno ve spolupráci:

Nezisková organizace Sue Ryder se již 24 let věnuje seniorům a jejich blízkým. Poradí a pomůže, když stáří začíná přinášet starosti. **www.sue-ryder.cz**

V DETAILU JE DŮLEŽITÉ SDĚLENÍ

Když si sami nemůžete převzít důchod

Ta situace nastává často znenadání: začnete mít potíže s pohybovým aparátem a jakákoli chůze pro vás může být náhle krajně obtížná a třeba i nemožná. Jak budete moci za takové situace disponovat se svým důchodem? Kdo vám smí s jeho vyzvedáváním pomáhat? I na to zákon pamatuje.

V případě, že existují důvody, pro které nejste schopni sami přebírat váš důchod, a to z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebo s ním nevládáte účelně nakládat nebo nejste schopni se podepsat, můžete určit osobu, která se stane tzv. **zvláštním příjemcem dávek** důchodového pojištění.

Žádost k tomuto úkonu se vždy podává na obecním úřadě v místě trvalého bydliště příjemce důchodu (tedy zpravidla vás). Žadatelem je osoba, která se má stát tím zvláštním příjemcem dávky důchodového pojištění. Příjemce je povinen dávku používat ve prospěch oprávněného, tedy toho, pro koho je dávka původně určena, a osob, které tento oprávněný případně vyživuje.

Obecní úřad bude chtít předložit dokumentaci dokazující důvod, proč je potřeba ustanovit zvláštního příjemce (potvrzení ošetřujícího lékaře na formuláři, který tvoří přílohu žádosti), občanské průkazy obou osob a potvrzení o výši a druhu důchodu nebo doklad o tom, kým je dávka důchodového pojištění vyplácena.

Pokud to váš zdravotní stav umožňuje, je nutný i váš souhlas, pokud ne, musí souhlas udělit soudem jmenovaný opatrovník.

Plná moc pro vyřizování svých záležitostí

V době, kdy jste hospitalizováni ve zdravotnickém zařízení, existuje okruh osob, které mohou vyřizovat vaše záležitosti za vás. Jednou z klasických forem zastoupení je udělení plné moci, což je dokument, na kterém je popsáno konkrétně kdo koho k čemu zmocňuje.

Plná moc **musí být písemná** a podepsaná a v určitých případech musí být podpis i úředně ověřen (například když někdo blízký za vás vyzvedává poštu

Plná moc má být písemná, ideálně s „razítkem“

nebo vyřizuje vaši nutnou agendu na úřadech).

Při běžných záležitostech ověřené podpisy nepotřebujete a stačí podepsat zmoc-

nění, že konkrétní osoba pro vás může něco vykonat. Bez plné moci vás v běžných záležitostech může zastupovat též váš manžel nebo manželka.

Komu plně důvěřujete...

Jak už jsme uvedli v jednom z prvních dílů: na to, kdo vám třeba vybere peníze z banky a zaplatí účty za energie během vaší případné hospitalizace, lze myslet ještě před odchodem do penze.

Předem lze v bance (do níž vám bude chodit pravidelný důchod) nastavit tzv. **disponentská práva**. Disponent, jehož si sami zvolíte (partner, potomek, zkrátka někdo blízký), má přístup k vašemu bankovnímu účtu, může mít platební kartu a přístup k elektronickému bankovníctví.

Disponentů můžete mít víc a lze nastavit i pravidla, jak mohou s vaším účtem nakládat. Důležité je, aby to byli lidé, kterým naprosto důvěřujete.

Pro nastavení disponentských práv přijďte na pobočku banky oba. Vy i nový disponent osobně.

OBSAH SERIÁLU

1. Pá 29. 4. Příprava na důchod; **2. So 30. 4.** Spoříme v důchodu; **3. Po 2. 5.** Účet na internetu a v mobilu + půjčky v penzi; **4. Út 3. 5.** Šmejdi na internetu + obrana před podvodnými telefonáty; **5. St 4. 5.** Jak se zorientovat v systému sociální pomoci; **6. Čt 5. 5.** Práce v penzi + diskriminace seniorů na pracovním trhu; **7. Pá 6. 5.** Dluhová past v penzi; **8. So 7. 5.** Insolvence a oddlužení v seniorském věku; **9. Po 9. 5.** Opatrovnictví – kdo se stará o nemocného seniora; **10. Út 10. 5.** Osobní údaje ve zdravotnictví – kdo smí znát seniorův stav; **11. St 11. 5.** Dědictví, kdo má na co nárok po seniorovi; **12. Čt 12. 5.** Závěť a darování